

ONDERZOEK EN STATISTIEK

Draagvlakmeting aardgasvrije wijken

Panelonderzoek gemeente Amersfoort 2020

Stad met een hart

Inhoudsopgave

1. Samenvatting en conclusies	2
2. Aanleiding en opzet	3
2.1 Aanleiding en beleidsmatige achtergrond	3
2.2 Opzet	3
2.3 Opbouw van het rapport	3
3. Kennis en draagvlak	4
3.1 Bekendheid met energietransitie	4
3.2 Draagvlak voor aardgasvrij	4
3.3 Stellingen over energietransitie	5
4. Investeringen in duurzame systemen	6
5. Participatie	7
6. Zorgen, kansen en adviezen	8
6.1 Waarover maakt men zich zorgen?	8
6.2 Welke kansen ziet men?	8
6.3 Adviezen aan de gemeente	9
Bijlage 1 Vragenlijst met scores	10

1. Samenvatting en conclusies

Amersfoort wil versneld en gefaseerd investeren in duurzamer wonen, waaronder aardgasvrije wijken. Om inzicht te krijgen in het draagvlak hiervoor en de wijze waarop bewoners bij dit project betrokken willen worden, is een onderzoek uitgevoerd onder het AmersfoortPanel. In dit panel zitten relatief veel hoog opgeleide mensen met een meer uitgesproken mening over het onderwerp. Dit kleurt de resultaten.

Circa 40% staat overwegend positief tegenover het voornemen om in Nederland van het aardgas af te gaan, terwijl 16% (vooral) negatief is. Bijna de helft van de respondenten heeft er nog gemengde gevoelens over of heeft nog geen oordeel. Meer uitgesproken is men over een voortvarende aanpak van Amersfoort om woningen en gebouwen van het gas te halen: 54% is voor en 23% is tegen. Opvallend is dat men in Schothorst-Zuid, de wijk die eerste van het aardgas afgaat, iets negatiever is over deze plannen.

Hoewel er dus redelijk veel draagvlak lijkt te zijn voor de overgang naar aardgasvrije wijken, maakt men zich vooral zorgen over de kosten. Circa 40% van de respondenten wil alleen meewerken als dat niets kost en driekwart vindt dat er een goede financieringsregeling moet worden getroffen.

Veel panelleden zijn ontevreden over de informatie die de gemeente geeft over dit onderwerp. Men heeft behoefte aan meer duidelijkheid over te maken keuzes en de kosten die daarmee gepaard gaan.

Relatief veel respondenten hebben reeds geïnvesteerd in duurzame voorzieningen: zo beschikt ruim een derde over zonnepanelen of een

inductiekookplaat. Concrete plannen om in nog meer voorzieningen te investeren zijn beperkt, vooral wat betreft een warmtepomp.

Naast de behoefte om goed geïnformeerd te worden, is er veel animo om actief betrokken te worden bij de wijkplannen voor transitie. Bijna de helft van de respondenten wil kunnen reageren, zodra er een concreet plan ligt en eenzelfde aandeel wil meedenken via een enquête. Ruim een op de drie wil via bewonersbijeenkomsten in de wijk betrokken worden.

Hoewel er veel support lijkt te bestaan voor de transitieplannen van Amersfoort, heeft men ook grote zorgen. Zonder subsidie en een goede financieringsregeling zal het draagvlak voor de plannen beperkt zijn. Ook vraagt men van de gemeente in een vroeg stadium duidelijkheid te geven over het nut en noodzaak van het project en transparant te zijn over de afwegingen en kosten.

Gefaseerde invoer

Het onderzoek biedt onvoldoende basis om een afweging te maken in welke volgorde de wijken het beste ‘van het gas af’ kunnen. Het ligt voor de hand om zich daarvoor in eerste instantie te richten op nieuw te bouwen woningen. Ook is het raadzaam vooral te kijken naar de geschiktheid van woningen zelf en de mogelijkheid om een combinatie van maatregelen (inclusief isolatie) door te voeren. Hierdoor zullen uitvoeringskosten lager liggen. Tot slot is de verwachting dat het draagvlak het grootst zal zijn onder hoger opgeleiden, hoewel onder deze groep ook kritische tegengeluiden voor veel weerstand kunnen zorgen.

2. Aanleiding en opzet

2.1 Aanleiding en beleidsmatige achtergrond

De komende jaren willen we in Nederland de CO²-uitstoot terugbrengen en stoppen met het gebruik van aardgas. Vanuit het Rijk heeft iedere gemeente de opdracht gekregen om uiterlijk in 2021 een Transitievisie Warmte (TVW) op te stellen. In deze visie komt te staan met welke (delen van) wijken we vóór 2030 starten om ze aardgasvrij te maken en laat zien hoe dit wordt vormgegeven.

Conform het Klimaatakkoord heeft Amersfoort gekozen voor een participatief proces samen met stakeholders uit de stad. Dit zijn de woningcorporaties, huurdersorganisaties, netbeheerder Stedin, energiebedrijven, VvE's, bewoners en bedrijven. Na het vaststellen van de TVW zullen per wijk uitvoeringsplannen worden gemaakt, waarin is aangegeven hoe wijken gefaseerd overgaan op de duurzame warmte.

2.2 Opzet

Een onderdeel van dit proces is een enquête onder bewoners. Gezien de korte doorlooptijd die wenselijk was, is ervoor gekozen om het AmersfoortPanel hiervoor in te zetten. Dit panel bestaat uit circa 5.500 Amersfoorters van 18 jaar en ouder. Deze zijn in de week van 17 tot 23 september 2020 benaderd met een korte vragenlijst. Mede door de relatief korte veldwerkperiode bleef de respons beperkt tot 37% met 2100 ingevulde vragenlijsten.

De leden van het Panel vormen geen perfecte afspiegeling van de Amersfoortse bevolking. Vooral maatschappelijk betrokken mensen, hoger opgeleiden en mensen van middelbare en oudere leeftijd zijn oververtegenwoordigd in het panel. Vanwege het specifieke onderwerp is

het daarnaast te verwachten dat vooral panelleden met een uitgesproken mening over de energietransitie mee hebben gedaan het onderzoek. Het is belangrijk de uitkomsten tegen deze achtergrond te lezen.

2.3 Opbouw van het rapport

Met deze enquête willen we in beeld krijgen hoe Amersfoorters aankijken tegen de energietransitie, hoe men betrokken wil zijn bij de planvorming en welke boodschap men de gemeente wil meegeven op dit gebied. Waar mogelijk zijn verschillen per wijk beschreven.

Hoofdstuk 3 beschrijft welke kennis men heeft van de energietransitie en wat het draagvlak is voor de plannen.

Hoofdstuk 4 gaat in op de maatregelen die men genomen heeft en de mate waarin men plannen heeft om te investeren in duurzame oplossingen.

Hoofdstuk 5 beschrijft de wijze waarop men geïnformeerd wil worden over en betrokken wil worden bij de transitie.

Hoofdstuk 6 geeft een korte samenvatting van de zorgen die men heeft en kansen die men ziet bij de transitie en dit wordt afgesloten met een aantal adviezen aan de gemeente.

In de bijlagen zijn de vragenlijst met scores opgenomen.

Daarnaast is in een apart document een overzicht gegeven van alle antwoorden op de open vragen.

3. Kennis en draagvlak

3.1 Bekendheid met energietransitie

De meeste respondenten zijn goed op de hoogte van het voornemen van het rijk om in de komende 30 jaar het gebruik van aardgas af te bouwen. Ongeveer zeven op de tien probeert het nieuws hierover goed te volgen. Dit geldt vooral voor eigenaar-bewoners.

Nog eens 29% heeft ervan gehoord, maar weet er verder weinig van en slechts 1% was niet op de hoogte van deze plannen.

Panelleden uit Schothorst-Zuid en Rustenburg zijn het beste op de hoogte: rond 80%. In Soesterkwartier, Koppel, Kruiskamp en Hooglanderveen is dat lager: rond 65%.

3.2 Draagvlak voor aardgasvrij

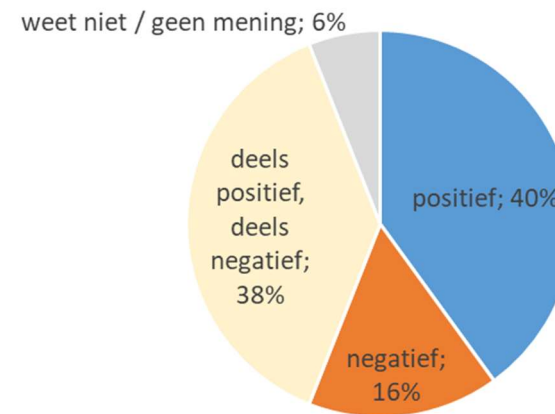
Hoe kijkt u in het algemeen aan tegen het voornemen om in Nederland van het aardgas af te gaan? Een grote groep (40%) is overwegend positief, terwijl een veel kleiner deel (16%) overwegend negatief is. Verder is een aanzienlijk deel (38%) deels positief en deels negatief. De resterende zes procent weet er te weinig van om er een oordeel over te geven of staat er onverschillig tegenover.

Vertekend beeld

Gezien het feit dat hoger opgeleiden en mensen met een meer uitgesproken mening over de energietransitie zijn oververtegenwoordigd in de respons, mag verwacht worden dat in werkelijkheid een grotere groep geen uitgesproken mening heeft over dit onderwerp. Daarnaast blijken hoger opgeleiden doorgaans meer open te staan voor duurzame

oplossingen, zoals bijvoorbeeld bleek uit het onderzoek Duurzaamheid (Stadspeiling, 2019).

Figuur 1. Hoe kijkt u in het algemeen aan tegen het voornemen om in Nederland van het aardgas af te gaan?

Verschillen per wijk

Panelleden in Stads kern en Vermeerkwartier zijn het meest positief: rond 50%. In Kattenbroek en Liendert is men vaker negatief: meer dan 20% geeft dit als antwoord. Ook in Schothorst-Zuid, de wijk die momenteel gepland staat voor de energietransitie, is kritischer: 32% is positief tegenover 19% negatief.

Er is veelvuldig gebruik gemaakt van de mogelijkheid om dit antwoord toe te lichten.

Noodzaak tot terugdringen van CO₂-uitstoot

Degenen die overwegend positief staan tegenover het aardgasvrij maken van woningen en gebouwen noemen vooral de voordelen voor het klimaat. We moeten de uitstoot van CO₂ verminderen om de opwarming van de aarde en de zeespiegelstijging tegen te gaan. Daarnaast wijst men erop dat de voorraad fossiele brandstof eindig is en dat de aardbevingen in Groningen en de afhankelijkheid van een onbetrouwbaar land als Rusland nopen tot dit beleid.

“Gezien onze energieverlaging is het goed om naar alternatieven te zoeken voor fossiele brandstoffen.”

Alternatieven voor gas beperkt

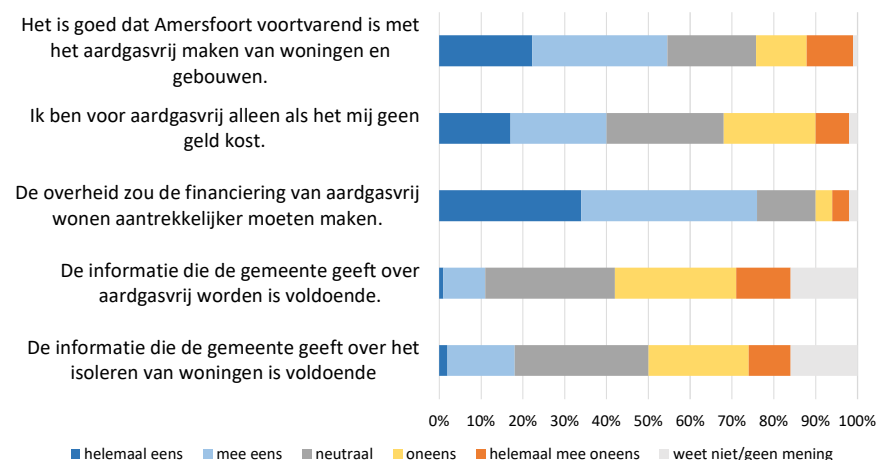
De mensen die overwegend negatief staan tegenover de plannen wijzen er vooral op dat aardgas een relatief schone energiebron is en er nog voldoende van beschikbaar is in de wereld. Ook wijst men erop dat we voor de vervanging van aardgas voorlopig nog vooral zijn aangewezen op biomassa, waarvan het duurzame karakter in twijfel wordt getrokken. Immers, van zon- en windenergie is nog betrekkelijk weinig te verwachten. Een aantal respondenten wijst op de geringe impact die de maatregelen hebben wereldwijd en dat we dit geld daarom beter zouden kunnen investeren in maatregelen die elders veel meer tot CO₂-reductie zouden leiden.

“Aardgas is als energiebron veel schoner dan biomassa. Niet voor niets dat het in Duitsland juist wordt gesubsidieerd.”

3.3 Stellingen over energietransitie

Het internetpanel kreeg vijf stellingen voorgelegd, waarover zij hun mening konden geven.

Figuur 2. Stellingen over duurzaamheid en beleid

Helpt voorstander voor aardgasvrij

De eerste stelling ‘het is goed dat Amersfoort voortvarend is met het aardgasvrij maken van woningen en gebouwen’, wordt door een krappe meerderheid, 54%, ondersteund. Zo’n 23% is het daar niet mee eens. De rest is neutraal of kan het niet beoordelen.

Ook hier blijken de panelleden uit Schothorst-Zuid iets minder enthousiast te zijn: 49% is het ermee eens, terwijl 27% het er niet mee eens is.

De kosten vormen voor veel burgers een punt van zorg

Hoewel een meerderheid voorstander is van aardgasvrij, spreken velen hun zorg uit over de te verwachten kosten. Veertig procent wil alleen

overstappen op aardgasvrij als dat geen geld kost, terwijl 30% daar wel extra geld voor over heeft.

Ruim driekwart van de respondenten - 76% - is van mening dat de overheid de financiering van aardgasvrij wonen aantrekkelijker zou moeten maken.

“Het is goed dat we stoppen met fossiele brandstoffen, maar de overheid moet wel langetermijn zekerheid bieden om de overgang betaalbaar te maken en ik vraag me af of je dat überhaupt van de gemeente verwachten kan.”

Gemeente geeft onvoldoende informatie

De laatste twee stellingen gaan over de informatie die de gemeente geeft over duurzaamheid. 18% is van mening dat de gemeente voldoende informatie geeft over het isoleren van woningen, terwijl 34% het daar niet mee eens is. De informatie die men krijgt over aardgasvrij wonen is voor 11% voldoende, terwijl 42% dit te weinig vindt. In Schothorst-Zuid is men hierover juist iets positiever: 27% vindt de informatie voldoende tegen 40% onvoldoende.

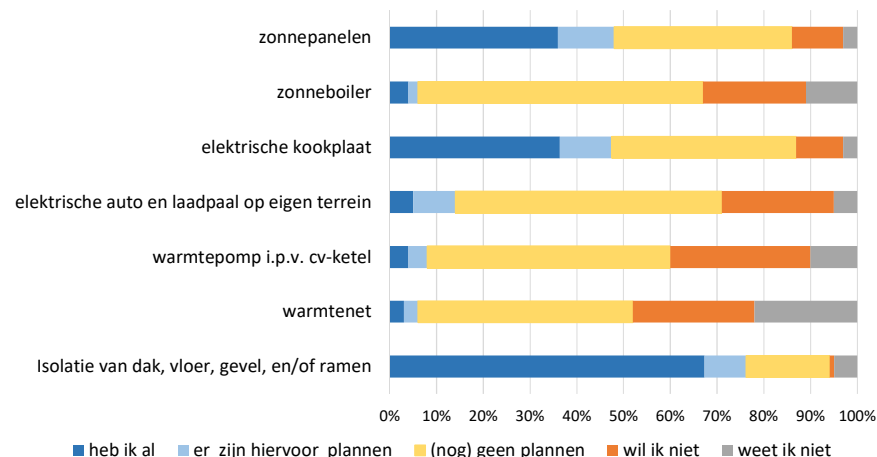
Het merendeel van de panelleden is hierover neutraal of heeft er geen mening over. Dit is begrijpelijk, omdat veel burgers daar (nog) niet mee bezig zijn.

“Ik sta voor keuzes om mijn huis te isoleren en mijn cv-ketel te vervangen, maar ik heb geen idee hoe ik de kosten en het rendement hiervan moet afwegen. Op de website van de gemeente vind ik geen antwoorden.”

4. Investerings in duurzame systemen

In hoeverre hebben de respondenten van het Amersfoortpanel al duurzame oplossingen gekozen voor hun huis of hebben ze plannen om daarin te investeren? Dit is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 3. Maatregelen voor verduurzaming van de woning

Veel respondenten hebben al duurzaam geïnvesteerd

Zo'n 36% geeft aan al in het bezit te zijn van zonnepanelen en eenzelfde percentage beschikt over een elektrische kookplaat. Bij 68% is sprake van een bepaalde mate van woningisolatie. Daarnaast heeft zo'n vijf procent een elektrische auto met een laadpaal op eigen terrein, heeft vier procent een zonneboiler of een warmtepomp en is 3% aangesloten op het warmtenet.

De respondenten van ons panel geven dus aan al veel gedaan te hebben aan verduurzaming. Zoals in de inleiding is gesteld vormen de respondenten geen goede afspiegeling van de bevolking en deze verdeling geeft dus geen goed beeld van de werkelijke verhoudingen. Zo weten we dat het aantal huizen met zonnepanelen in Amersfoort nog maar zo'n 11% is (bron: www.waarstaatjegemeente.nl, 2019).

Plannen voor duurzame maatregelen nog beperkt

Als men nog niet beschikt over deze voorzieningen, dan heeft men vaak wel plannen of staat men er open voor. Zo heeft 12% plannen om zonnepanelen te plaatsen, 11% om een elektrische kookplaat te nemen en 9% overweegt om een elektrische auto met laadpaal aan huis te nemen of het huis (verder) te isoleren ¹. Plannen om een zonneboiler of warmtepomp aan te schaffen of om zich te laten aansluiten op het warmtenet zijn er veel minder.

Ook zijn er panelleden die aangeven bepaalde maatregelen juist niet te willen. Dat geldt vooral voor de warmtepomp (30%), aansluiting op het warmtenet (26%), een zonneboiler (22%) of een elektrische auto (24%).

Vaak is er geen sprake van onwil, maar zijn de omstandigheden hiervoor niet gunstig. Er is sprake van een ongunstige zonligging voor panelen, men wil gezien de hoge leeftijd geen rompslomp, men rijdt niet of weinig auto of men is voor maatregelen afhankelijk van de verhuurder.

Naast de genoemde voorzieningen heeft men vaak nog andere maatregelen getroffen. Zo noemt men vaak een hout- of pelletkachel (op biomassa), balansventilatie of men doet mee aan een windmolenproject.

¹. Het isolatieniveau is met dit onderzoek niet goed te meten. Veel huizen zijn deels geïsoleerd en het is niet duidelijk hoe men dit heeft aangegeven. Als men heeft geantwoord dat het huis (deels) is geïsoleerd, dan kon niet worden aangekruist of men nog plannen heeft voor verdere isolatie. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de Stadspeiling 2019 over duurzaamheid.

5. Participatie

Wanneer er voor uw wijk of buurt een plan wordt gemaakt om van het aardgas af te gaan, hoe zou u daar dan bij betrokken willen worden?

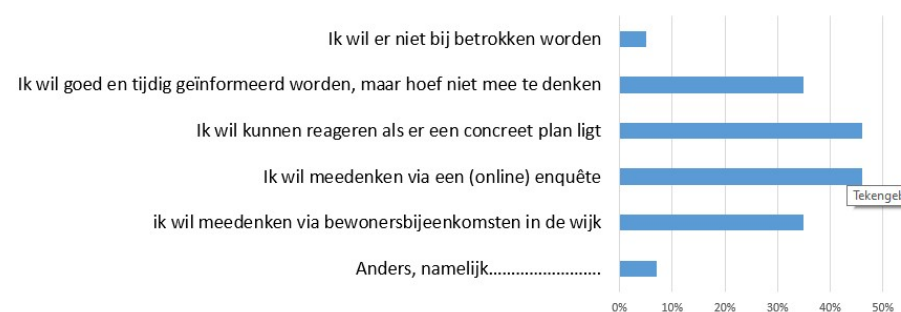
Zoals eerder aangegeven zijn de panelleden in het algemeen meer betrokken burgers die goed geïnformeerd willen worden en waar mogelijk willen meedenken.

Slechts 5% zegt niet betrokken te willen worden en 35% vindt het voldoende dat men goed en tijdig geïnformeerd wordt.

Veel animo om mee te denken

Zo'n 46% wil kunnen reageren zodra er een concreet plan ligt en eenzelfde percentage wil meedenken via een (online) enquête. Ruim een op de drie - 35% - wil via bewonersbijeenkomsten in de wijk betrokken worden.

Figuur 4. Hoe wilt u betrokken worden bij de planvorming?

Opmerking: het percentage ligt boven de 100%, omdat men meerdere antwoorden kon geven.

Panelleden uit het Vermeer- en Leusderkwartier, Kattenbroek en Kruiskamp zeggen vaker actief betrokken te willen zijn: ruim 40% zegt te

willen meedenken via bewonersbijeenkomsten. In de wijken Vathorst en Soesterkwartier ligt dat veel lager: rond een kwart.

6. Zorgen, kansen en adviezen

Tot slot hebben veel respondenten antwoord gegeven op de open vraag waar men zich zorgen over maakt als het gaat over de transitie en waar men juist kansen ziet. Een totaal overzicht hiervan is opgenomen in een aparte bijlage. Hier een korte samenvatting:

6.1 Waarover maakt men zich zorgen?

Hoge kosten vormen belangrijk obstakel

Onder de 1.500 opmerkingen die men maakte noemt men veruit het meest de betaalbaarheid. Over de kosten is nog veel onduidelijkheid: er zijn veel mogelijkheden hoe warmtepomp en warmtenet kunnen worden uitgevoerd en vaak moet er extra worden geïnvesteerd om deze toe te passen, zoals het vervangen van radiatoren en de aanleg van vloerverwarming.

“Ik heb totaal geen zicht op de kosten van de investering en de eventuele subsidies. Hoe kan ik daar dan mijn mening over geven?”

Twijfel over biomassa

Bij de transitie naar niet fossiele warmtebronnen is men deels (nog) afhankelijk van biomassa. Veel respondenten trekken het duurzame karakter hiervan in twijfel.

“Aardgas is een prachtig schone brandstof. Ik begrijp niet dat we dat vervangen door het verbranden van bomen in biomassacentrales”.

Andere vaker gehoorde zorgen:

- Een warmtepomp maakt veel lawaai, ontsiert de omgeving (indien buiten geplaatst) en neemt veel ruimte in beslag.
- Veel woningen zijn nog slecht geïsoleerd, waardoor het rendement van warmtepompen relatief laag is.
- Los daarvan zijn er twijfels over of een warmtepomp voldoende warmte levert in koude winters.
- De angst dat plannen worden doorgedrukt en de snelheid waarmee burgers voor een voldongen feit worden geplaatst.
- Onzekerheid over de capaciteit van het energienet
- De afhankelijkheid van één energieleverancier, die alleen het eigen winst oogmerk in het vizier heeft.
- Angst voor een gebrek aan kennis bij de ambtenaren en bestuur om goede afwegingen te maken.
- De twijfel of de overheid voldoende open en transparant is over de kosten en afwegingen.
- De risico's die men loopt, doordat de technische mogelijkheden nog lang niet zijn uitontwikkeld. (“pas op voor een voortrekkersrol”, er zijn nog veel kinderziekten”).
- Het geringe milieueffect in vergelijking met andere vervuilers (zwarte industrie) en CO₂-uitstoot via bosbranden e.d.
- Men twijfelt of er voldoende gekeken wordt naar alternatieven, zoals waterstof of kernenergie.
- De opslag van energie via accu's is ook milieuvervuilend.

“Als bewoner van de binnenstad en eigenaar van een monument zijn er niet zoveel verantwoorde aanpassingen te doen. Ik voorzie aantasting van de bebouwde omgeving en verlies van de eigenheid van monumenten.”

6.2 Welke kansen ziet men?

Bijna 1200 respondenten noemen kansen die men ziet met de energietransitie. De meeste opmerkingen gaan over de milieuwinst. Door van het gas af te gaan verminderen we de afhankelijkheid van fossiele

brandstof. Daarbij noemt men vooral energiebronnen als zon en aardwarmte, maar ook wind, waterstof, kernenergie en restwarmte.

“maak meer gebruik van zonnepanelen op kantoren en fabrieken, i.p.v. zonnevelden”.

Andere kansen die men ziet:

- Het vervangen van verouderde aardgasleidingen biedt een kans om klaar te zijn voor de toekomst en de leefbaarheid van wijken te verbeteren.
- Technisch zijn we tot geweldige oplossingen in staat. Laten we inspelen op de best haalbare mogelijkheden.
- Met de opwarming van de aarde is er ook meer behoefte aan koeling. De warmtepomp biedt daarvoor ook mogelijkheden.
- Kansen voor de warmtepomp zijn er vooral in nieuwere wijken met goed geïsoleerde huizen.
- Goed overleg met o.a. bewoners verhoogt de slaagkans en leidt ook tot meer sociale cohesie.
- Door collectieve (wijk)plannen kunnen ook collectieve voordelen behaald worden.

6.3 Adviezen aan de gemeente

Veel van de gemaakte opmerkingen over zorgen en kansen betreffen feitelijk adviezen aan de gemeente.

Een greep uit de vele opmerkingen:

- Zorg voor een goede (woninggebonden) financiering met subsidie om de transitie haalbaar te maken, zodat men erop kan vertrouwen dat men niet duurder uit is op de lange termijn

“De gemeente zou samen met de pensioenfondsen kunnen kijken naar lange (30 jaar) en goedkope leningen die niet persoonsgebonden maar huisgehouden zijn, zodat het ook voor

oudere bewoners interessant is. De rente en aflossingen mogen niet meer bedragen dan de huidige energielasten van de betreffende woning.”

- Laat de keuzes voor de beste oplossingen niet over aan gemeenten, maar aan hogere overheden, omdat het afbreukrisico te groot is. En laat de keuzes over aan experts.

“Even rustig afwachten tot warmtepompen stiller worden, combi met ventilatieboxen verder doorontwikkeld is en zonnepanelen efficiënter worden met hogere opbrengst per m2. Warmtepanelen zijn ook interessante ontwikkeling.”

“Kleinschalige projecten voor invoering van een warmtenet, bijvoorbeeld op straatniveau, bieden veel meer kansen dan de invoering in hele wijken.”

- Zorg ervoor dat de informatie over kosten en opbrengsten helder en betrouwbaar is en voor iedereen transparant.

“Experts die woningen goed kunnen doorlichten en adviseren. Bijv. met warmtebeeldcamera's. Ik weet bijvoorbeeld niet hoeveel waar er in mijn woning energie verloren gaat door kieren of conventioneel dubbel glas. Wat levert een overstap van gewoon dubbel glas naar HR++ glas mij op? (...)”

- Kijk voor duurzame oplossingen breder dan alleen de eigen gemeente.
- Zorg ervoor dat huizen eerst goed geïsoleerd zijn. Daarmee is meer milieuwinst te behalen.

Bijlage 1 Vragenlijst met scores

1. Wist u dat de regering het voornemen heeft om in de komende 30 jaar te stoppen met het gebruik van aardgas?
(N=100%)
- 70% ja, ik probeer het nieuws hierover goed te volgen
 - 29% ja, ik heb ervan gehoord, maar weet er weinig van
 - 1% nee, dat wist ik niet

Nederland wil van het aardgas af om minder CO₂-uitstoot te krijgen. Het moet helpen om verdere opwarming van de aarde te beperken. Maar ook leidt het tot minder aardbevingen in Groningen en het maakt ons minder afhankelijk van gaslevering van bijvoorbeeld Rusland.

2. Hoe kijkt u in het algemeen aan tegen het voornemen om in Nederland van het aardgas af te gaan? (N=99%)
- 40% positief
 - 16% negatief
 - 38% deels positief, deels negatief
 - 5% ik weet er (nog) te weinig van
 - 1% het maakt mij niet uit

3. Kunt u uw antwoord toelichten?
.....

4. Kunt u van de volgende stellingen aangeven in hoeverre u het ermee eens bent: (N=97%)

	helemaal eens	mee eens	neutraal	oneens	helemaal mee oneens	weet niet/geen mening
Het is goed dat Amersfoort voortvarend is met het aardgasvrij maken van woningen en gebouwen.	22%	32%	21%	12%	11%	1%
Ik ben voor aardgasvrij alleen als het mij geen geld kost.	17%	23%	28%	22%	8%	2%
De overheid zou de financiering van aardgasvrij wonen aantrekkelijker moeten maken.	34%	42%	14%	4%	4%	2%
De informatie die de gemeente geeft over aardgasvrij worden is voldoende.	1%	10%	31%	29%	13%	16%
De informatie die de gemeente geeft over het isoleren van woningen is voldoende	2%	16%	32%	24%	10%	16%

De volgende vragen gaan over uw woning en de mogelijkheden om deze aardgasvrij te maken. (N=97%)

5. Woont u in een huur- of koopwoning?

- 14% huurwoning van corporatie
- 3% huurwoning van een particuliere verhuurder
- 82% koopwoning
- 1% ik woon op kamers of bij mijn ouders

6. In wat voor type woning woont u?

20% flat of appartement

49% eengezinswoning in een rijtje

25% twee-onder-een kap of vrijstaand huis

6% anders, namelijk

7. Er zijn verschillende mogelijkheden om uw woning aardgasvrij en/of duurzamer te maken zijn. Kunt u aangeven of er in uw woning nu al maatregelen zijn getroffen of dat uzelf of de verhuurder daarvoor plannen heeft? (N=95%)

maatregel	heb ik al	er zijn hiervoor plannen	(nog) geen plannen	wil ik niet	weet ik niet
zonnepanelen	36%	12%	38%	11%	3%
zonneboiler	4%	2%	61%	22%	11%
elektrische kookplaat	36%	11%	39%	10%	3%
elektrische auto en laadpaal op eigen terrein	5%	9%	57%	24%	5%
warmtepomp i.p.v. cv-ketel	4%	4%	52%	30%	10%
warmtenet	3%	3%	46%	26%	22%
Isolatie van dak, vloer, gevel, en/of ramen	68%	9%	18%	1%	5%

8. (alleen als men zonnepanelen heeft)
Hoe vaak bekijkt u de opbrengst van uw zonnepanelen?

22% (bijna) dagelijks of meerdere keren per week

24% ongeveer een keer per week

30% ongeveer een keer per maand

9% 1 of 2 keer per jaar

13% (vrijwel) nooit

2% weet niet/wil niet zeggen

9. Wanneer er voor uw wijk of buurt een plan wordt gemaakt om van het aardgas af te gaan, hoe zou u daar dan bij betrokken willen worden?
(meerdere antwoorden mogelijk) (N=97%)

35% Ik wil goed en tijdig geïnformeerd worden, maar hoeft niet mee te denken

46% Ik wil meedenken via een (online) enquête

35% ik wil meedenken via bewonersbijeenkomsten in de wijk

46% Ik wil kunnen reageren als er een concreet plan ligt

5% Ik wil er niet bij betrokken worden

7% Anders, namelijk.....

10. Het kan zijn dat u zich zorgen maakt of dat u juist kansen ziet als het gaat om de overgang naar een aardgasvrije stad.

Waarover maakt u zich zorgen?

Waar ziet u kansen?

11. Heeft u nog opmerkingen over de vragenlijst of over aardgasvrij wonen, dan kunt u deze hieronder kwijt?

.....

Onderzoek en Statistiek, gemeente Amersfoort

Ben van de Burgwal, Marlies Visser

september 2020